

Б.Чойжилсүрэн: МОНГОЛЫН ЭДИЙН ЗАСАГТ НОГООН ГЭРЭЛ АСЛАА

Үргэлжлэл. Түрүүч нь I нүүрт

Г.ГАНАА

“Прогрессив Аллианс-Дэвшилтэг эвсэл” IV бага хурал өчигдөр Улаанбаатар хотноо боллоо. Бага хуралд Англи, Австри, Швед, Португали, Гүрж, Герман, Бельги, Малайз, Марокко, Судан, Энэтхэг, Израйль, Палестин зэрэг таван тивийн 34 улс, олон улсын байгууллагын төлөөлөл, улс төрийн намын удирдлагууд оролцв. Нийгмийн тогтвортой байдал, шударга ёс, хүний эрх, эрх чөлөө, Азийн орнуудын хөгжих буй байдал, популизмын өсөлтийн нээлттэй нийгэмд учруулах аюул, хүйсийн тэгш байдал, жендерийн асуудал зэрэг дэлхийн хэмжээнд тулгамдаж буй олон сорилт бэрхшээлд гарц шийдэл хайж, харилцан туршилага солилцсон өргөн хэмжээний чуулга уулзалт болсон юм.

“Прогрессив Аллианс” -
ын ерөнхий зохицуулагч
Константин Вонифф
“Нэлээд өндөр төвшний
зочид, төлөөлогчид
ирж оролцон бага хурал
амжилттай боллоо. Энэ
нь “Прогрессив Аллианс”
mongolgchudtay, МАН-
тай эв санаа нэгтгэй
байгааг илэрхийлж буй
хэрэг юм. МАН зөвхөн
Монголд ч биш дэлхийн
олон улс оронд хүлээн
зөвшөөрөгдсөн улс төрийн
хүчин болжээ” гэв.

Тэрэл зургийн 1.АГУЗУЛГИЙН

Хөтөлбөрийн зорилтуудад нийцсэн төсвийн тодотгол УИХ-аар батглагдсан гэдгийг Сангийн сайд онцолж, эдийн засагуналтаас өсөлт рүү шилжиж, ногоон гэрэл аслаа хэмээн тодотгов. Цаашид хөтөлбөрийн хэрэгжилтэд Валютын сантай хамтран улирал тутам үнэлгээ хийж ажиллах юм байна. Мөн эзэгтэй цаг үед дэмжсэн Олон Улсын түншүүд болон, уужуу ухаан холч бодлтой, хунд үед улсынхаа хөгжлийн төлөө хамтдаа зүтгэж буй иргэддээ Сангийн сайд талархал илэрхийлэв.

Монголбанкны дансанд
38.6 сая ам.доллар
орж иржээ

ГЭВЭЛ ЭХНИЙ ЭЭЛЖИЙН
санхүүжилт болох 38.6 сая
ам.доллар Монголбанкны
дансанд очигдөр орж ирсний
Төв банкны эх сурвалж мэдээлэв
Валютын сангийн зээлээр
Төв банкны валютын нооцийн
нэмэгдүүлэх учиртай. Хэвлэлийн
хурлын үеэр ОУБС-гийн
Монгол дахь суурин төлөөлөгч
Нэйл Сакер “Санхүүжилттэй
холбоотойгоор бусад буудал
нутгуудаас санхүүгийн дэмжлэг
авч чадсан нь энэ хотөлбөрийн

батлахад дэмжлэг болсон. Нийт 5.5 тэрбум ам.долларын санхүүжилтийн дэмжлэг бүрдэнэ. Хувийн хэвшлээс оруулсан хөрөнгө оруулалттай нийлээд зургаан тэрбум ам.долларын санхүүжилт хийх юм. ДНБ-тэй нь харьцуулбал хамгийн том хөрөнгө оруулалт болж байгаа. Эдийн засгийг богино хугацаанд тогтвортжуулж, урт хугацаандаа хүртээмжтэй, ажил эрхлэлтийг нэмэгдүүлсэн байх ёстой. Сүүлийн 15 жилийн Монгол Улсын эдийн засагт ажиглагдсан ондор зарлагыг таслан зогсоож явдал юм. Цаашдаа Монгол Улсын эдийн засгийг тогтвортой түвшинд найман хувийн осолтгийн байхад хотолбөрийн зорилгоор шинж байгаа" гэв. Хотолбөрийн нөхцөл хэдийгээр хунд ч Монгол Улс амжилттай хэрэгжүүлж, эдийн засгийг тогтвортой бааз суурь бүрдүүлэх, улмаар төсвийн алдагдыг бууруулж чадна гэж итгэж буйгаа энэ үзэр онцоллоо. Валютын сангийн "Өргөтгөсөн санхүүжилтийн хотолбөр"-т хамрагдсанаар бид орижийн дарамтаассалж, Засгийнгазаршат шатандаа хэмнэлтийн тогтолцоог бүрдүүлнэ гэж тооцжээ. Түүнчлэн, түүхий эдийн үнэ ханийн сэргэх, ам.долларын ханийн тогтвортжих, төсвөө алдагдалгүй

баталж сахилга баттай болох орлого их хэмжээгээр төвлөрөх мөн дотоодын санхүүгийн зах дээрх дарамтыг бууруулж гадаад секторын үзүүлэлтүүдийг тогтвортжуулан өрийн тогтвортой байдлыг сэргээнэ гэсэн хулээлт буйгаа Сангийн сайд энэ үеэр онцоллоо. Хуралдааны дараа тэд сэтгүүлчдийн асуултад хариулсан юм.

-Бусад орнуудад хэрэгжүүлсэн ОУВС-гийн хотолборын амжилттүй хэрэгжсэн байдаг Энэ талаар жишээ дурьдааж болох уу?

Нэйл Сакер: -Улс орон бүр өөр өөрсдийн онцлогоор хотолборын хэрэгжүүлдэг. ОУВС-гийн зүгээсээ эдийн засагтай холбоотой буюу асуудлыг нарийн судалдаг. Их бүрэн тусгалаа олсон байдаг. Хотолбөрийг хэрэгжүүлэх явцааг байнга үнэлгээ хийж явдаг. Үнэлгээ хийх болгондоо эдийн засагт хийж байгаа өөрчлөлтийн тусгаж, холбогдох өөрчлөлтийн оруулаад явдаг. Үнэлгээ хийсэн даруй нөхцөл байдал өөрчлөгдсөнтэй холбоотой ОУВС-гаас зөвлөмж гаргадаг. Дэлхийн олон оронд хэрэгжсэн хотолбөрүүдийн тухайд Засгийн газрууд анх тохирсон ёсоороос хотолбөрийн бүрэн хэрэгжилтийн хангахгүй байсан. Монгол Улсын

хувьд бид өөдрөг үзэлтэй байгаа
Монголбанкны валютын нөөц
нэмэгдэнэ. Өнгөрсон хугацаан
маш их хорогдсон. Нөөцийн
нэмэгдүүлснээр эдийн засагт
итгэх итгэл нэмэгдэнэ.

-Засгийн газрын мөрийн
чөлөөлбарт зорилж очижүүлэх

Х.Чойжилсүрэн: Оруулах төлөвлөгөө алга. УИХ-ын сонгууль дөрвөн жилийн мөчлөгтэй, 48 сар байдаг. Бид ажил хүлээж аваад 10 сар орчим хугацаа өнгөрч байна. Эхний 18 сарыг бид эдийн засгийн уналтын зогсоож, өсөлтийн суурийг тавихи зорилт тавиад, тогтоол баталсан. Тэр хүрээнд ажил явж байна. Тиймээс өөрчлөлт орохгүй болоо уу. 2017 оны хоёрдугаар хагасаас өсөлтийн суурийг бүрэн тавинан гэж үзэж байгаа.

-Хөгжлийнг хэргэжүүлэхийн тулд банкуудад шалгалтийн хийсэн гэсэн. Үр дүн нь ямар гарсан бол. Хангатгүй гарсаныг банкууд олон байгаа гэсэн мэдээлэл бий?

О.Эрдэнэбүлэг: Хоёр бүрэлдхүүн хэсэгтэй асуулт байна. Тогтвортой осолтийг бий болгох, орчныг бүрдүүлэхийн тулд эрүүл найдвартай, итгэлтэй санхүүгийн дэд бүтэц байх шаардлагатай. Тиймээс ОУВС тай хэлэлцэж байгаад арилжааны банкуудад активийн үнэлгээ явуулсан. Тендерт санаалаа ирүүлсэн банкуудаас богинон жагсаалт гаргасан байгаа

жагсаалт гаргасан баигаад
Саналууд дээр ажиллаж байна.
Зургадугаар сарын дундзүүр
сонголтын процессыг дуусгаад
түүнээс хойш арилжааны
банкуудад хөндлөнгийн актийн
хөрөнгийг үнэлдэг компаниудын
мэргэжилтнүүдтэй ажиллана.
Дүгнэлтээ 2017 оны аравдугаар
сарын сүүлээр гаргана.
Хоёрдугаарт, Монголбанкны
хяналт шалгалттай холбоотой
асуулт гарлаа. Системийн
үнэлгээг харвал өөрийн
хөрөнгийн хэрэгцээ 12 хувь
байхаас 18 хувьтай байна. Төлбөр
түргэн гүйцэтгэх чадвар 25 хувь
байхаас 40 хувь байна. Банкны
систем найдвартай, итгэлтэй
эрүүл байна гэж харж байгаа.

Үичил үүрхай эрхлэгчдийг төр бодлогоор дэмжинэ

B.ΘΗΘΡ

Монгол Улсын Засгийн Газард ААН-ын үндэслийн хөтөлбөр хэрэгжүүлэх тогтоог баталдай байгаа билээ. Хөтөлбөр хэрэгжүүлэх ажлын хэсгийг Уул уурхай хүнд үйлдвэрийн сайд Ц.Дашдоржкоор ахлуулан байгуулсан юм. Хөтөлбөр хэрэгжих эхэлснээр жилд олборлох алтны хэмжээг 2-3 тонноор тогтвортой нэмэгдүүлж, 2020 онд 25 тоннд хүргэх зорилт тавиад байгаа. Монголбанкны хамгийн сүүлийн үеийн мэдээллээр 2014 онд Ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөрийн хувь хэмжээг 2.5 болгосноор алт олборлогчид ченжид бус Монголбанкинд алтаа тушаах нь эрс нэмэгдэж, 2016 оны оны сүүлийн мэдээгээр 18.3 тонн хүрч дээд амжилт тогтоогоод байгаа аж. Гар аргаар

алт олборлож иргэд ч Төв банкны алтгаа тушаах боломжтой бөгөөд алтыг нь граммаар хэмжиж, улмаар иргэний үнэмлэх, харилцах банкны данс байхад иргэдийн дансандаа монгийг нь одортой багтаагаад шилжүүлж боломжтой гэнэ. Бичил уурхай эрхлэгчид болон гар аргаар алт олборлож буй иргэдийн хувьд зардлын хямдыг бодож, олборлосон газартай ченж нарт алтаяа хямд үнээр огдоноо нь нууц биш. Тэгвэл Монголбанк “Алт-2” хөтөлбөрийн хүрээнд орон нутагт салбаралж байгуулж, сорцыийн лаборатори байгуулан иргэдийн гарг байгаа алтыг худалдан авахаар төлөвлөж, бэлтгэл ажлаа хангаж эхэлжээ Одоогоор Төв аймгийн Заамар, Баянхонгор аймагт байгуулагдахаар төлөвлөгөө гаралаад байгааг Төв банкны эх сурвалж дуулгалаа. Ингэснээр бичил уурхайн эрхлэгчид буюу гар

О.Баасанхүү: Хийрхэл хэрээс хэтэрлээ

Б.ЭРХЭД

УИХ-ын гишүүн О.Басанхүү өчигдөр Төрийн ордонд албан өрөөндөө сэтгүүлчдэл мэдэгдэл хийлээ. Эрхэм гишүүний нэрийг ашиглан фэйсбүүк хуудсанд “Худалдаа хөгжлийн банк дампуурах нь” гэсэн утга бүхий мэдээлэл явсан учраас ийм мэдээлэл тараагүй гэдгээ мэдэгдэж, мөн өөрийнх нь нэр хүндэд халдаж худлаа мэдээлэл цацсан О.Басанхүү гэсэн фэйсбүүк хуудсыг Тагнуулын байгууллагад шалгуулахаар болсно мэддэгдлээ. Тэрбээр, “Миний нэрээр хуурамч хаяг нээсэн байна. Энэ худсаар Худалдаа хөгжлийн банк удахгүй дампуурах нь гэсэн мэдээлэл цацсан. Би ийм мэдээлэл огөөгүй. Би МАН-ын бүлгийн хуралд суудагтуй. Гэтэл намайг тэнд суусан юм шиг бичсэн байна. Энэ асуудлыг Тагнуулын Ерөнхий газарт өгсөн. Энэ бол асар ноцтой зүйл. Олон улсын валютын сангийн “Өргөтгөсөн санхүүжилтийн хөтөлбөр”-т манайх хамрагдахаар болсон. Би үүнийг 100 хувь дэмжихгүй байгаа. Хятадын Засгийн газартай хоёр тэрбум ам.долларынгыг своп хэлцэл хийсэн өрөө ойрын хугацаанд төлөх ёстой. 580 сая ам.долларыг төлөх гэж чардайж байхад хоёр тэрбум бол маш хэцүү шуу. Бидэнд хоёр сонголт байсан 4.5 тэрбумыг ам.долларыг Хятадын Засгийн газраас зээлж,

ТЭРЭЛ ЗҮРГИЙН ГАГАУЗЫН

ҮЗЭЛ БОДОЛ

ХЭН, ЮУ ХЭЛЭВ

Н.ПУНЦАГБОЛД

С.Баяр: Н.Энхбаярын
ярилцлагыг үзсэн,
хачин л юм билээ

Монгол Улсаас Их Британи, Умард Ирландын Нэгдсэн вант улсад суугаа Элчин сайд Сандийн Баар маш олон сэдвээр хэвлэлд ярилцлага огсон байна. Тэр дундаа Ерөнхийлөгчийн сонгууль болоод МАХН-ын дарга Н.Энхбаяртай холбоотой сэдвүүдээр өөрийн байр суурин илэрхийлжээ. Тэрбээр “Надтай ярихаар Энхбаярыг, Энхбаяртай ярихаар намайг ёс юм шиг асуудаг болоод удлаа. Заримдаа ч залхмаар. Гэвч тодорхой асуусан учраас би тодорхой харинульяа. Хүмүүс над руу утасдаад “Энхбаяр таны тухай аймаар, аймаар юм ярьсан шүү” гэсэн. Би “Ам нээвэл...” нэвтрүүлэгт өгсон ярилцлагыг нь Ютугүүбээс татаж үзсэн. Хачин л юм билээ. Төрийн том сэнтийд сууж байсан хүн гэхээргүй арай л задгай зайдан ярьж байна билээ. Ганц Оюу толгойн гэрээ гэлтгүй, намайг дэмжиж дарга болгосон тухай, долоон сарын 1-ний хэрэг явдалд өөрөөс нь бусад бух хүн буруутай тухай, 2009 оны Ерөнхийлөгчийн сонгууль намын удирдлагын уршгаас болж амжилтгүй болсон тухай гэхчилэн өөр олон хүнийг хамарсан, өөр олон сэдвийг хөндөөд байсан. Уур бухимдалтай, сэтгэл санааны хувьд ихээхэн тогтвортгүй байсан учраас тэр үү, эсвэл өрөөс ингэж ярьдаг болсон юм уу, илэрхийн худлаа, огт авцалдаагүй уг амнаас нь унаж байх юм. Жишээ нь, Оюу толгойд манай эзэмшиг хувийн тухай асуудал байна. Энхбаярын ярьснаар бол, тэр намайг дуудаад л, Монголын тал 51 хувьтай байна шүү, нөхөөр, гэж захиж анхааруулжээ. Тэгтэл Монголдоо хайргүй би бээр түүнийг хуурч мэхлэн 34 хувь болгосон гэж ойлгоо. Гэтэл бид хоёрын хооронд ийм яриа огт болоогүй. Болох ч үндэстгүй. Үүнийг хоёр том дарга яриал шийллэг ч юм.

биш. Энэ асуудал яриагаар биш хуулиар зохицуулагддаг" хэмээн ярьжээ.

Ц.Мөнх-Оргил: Хятад иргэд визтэй зорчино

боловсруулж байгаа. Сошиалаар Хятад иргэдэд давхар иргэншил олгох гэж байна гэх мэтийн зүйл “сэвж” байна лээ. Тийм зүйл огт байхгүй. Миний мэдэхээр БНХАУ болон Казакстанд давхар иргэншилийг хуулиараа зөвшөөрдөгтгүй. Тэгэхээр Хятад улсын иргэн давхар иргэншил авах бололцоо байхгүй. Дээр нь бид тийм асуудлыг огт яриагүй. Хятад иргэн Монгол Улсад орж ирнэ. Гэхдээ орж ирэхдээ ном журмын дагуу виз аваад орж ирнэ. Энэ дэглэм ѡөрчлөгдөхгүй” хэмээн ярьжээ.

Г.Аюурсайхан: Гухайн
үед сайдаар ажиллаж
байсан зарим хүнийг
шалгуулна

УИХ-ЫН Эдийн засгийн байнны хорооноос ажлын хэсэг гаргаж, Монголбанкинд шалгalt хийсэн билээ. Шалгалтаар цөөнгүй зорчил илэрсэн талаар мэдээлэл гарсан. Тэгвэл энэ талаар ажлын хэсгийг ахалсан УИХ-ын гишүүн Т.Аюурсайхан ярилцлага өгчээ. Тэрбээр “Монголбанкны алдагдал 2012 онос эхэлж хуимтлагдсан байдаг. Жишээ нь, 2011 онд 179 тэрбум төгрөгийн ашигтай ажиллаж байсан бол 2012 онос 280 тэрбумын алдагдалтай болсон юм билээ. Ингэж явсаар 2016 онд жилийн 1.6 их наяд болж нийт турван их наяд төгрөгийн алдагдалтай болсон байна. Энэхүү алдагдыг хуулиар төсвөөс хаадаг. Ингэхдээ Засгийн газар үнэт цаас гаргадаг. Татвар төлөгчдийн халааснаас гарна гэсэн уг. Ийм л нохцол байдал ууссэн. Ажлын хэсэг үүнийг нягтлаад юунаас болов гээд шалгаад узэхээр “Үнэ тогтвржуулах хөтөлбөр”-тэй холбоотойг тогтоосон. Монголбанкны үйл ажиллагааг Төв банкны тухай хуулиар маш тодорхой заагаад өгчихсөн байдаг. Гэтэл хуульд заагаагүй арга хэмжээг хэрэгжүүлсэн, түүнээс давсан үйл ажиллагаа явуулсан, зорчсон, бодлогын уламжлалт бус

арга хэмжээг явуулсан байгаа юм. Үүний нэг нь “Үнэ тогтвортжуулах хөтөлбөр”. Хөтөлбөрийн хүрээнд 4.8 их наяд төгрөгийг зах зээлд маш багас хүүтэйгээр аж ахуйн нэгжүүдэд олгосон байдаг. Үүнээс 369 тэрбум төгрөгийг зориулалтын бусаар зарцуулсныг тогтоосон. Шатахууны компаниудад их хэмжээний хөнгөлттэй зээл олгохын зэрэгцээ тухайн үеийн валютын ханшаас 300 төгрөг хүртэлх доогуур ханшиар өгсөн байгаа юм. Үүний улмаас төрд 480 орчим тэрбум төгрөгийн хохирол учирсан. Тэдгээр хөтөлбөрийг хараад хэрэгжүүлэх ямар ч үндэслэлгүй байсан. Шатахуун дээр ярихад дэлхийн зах зээл дээрх нефтийн үнэ тогтмол буурч ирсэн байдаг. 2012-2016 онд гэхэд дөрөв дахин буурсан. Үүнтэй холбогдуулж Монгол Улс руу орж ирж байгаа шатахууны хилийн үнэ гурав дахин буурсан байдаг. Гэтэл шатахууны компаниуд нэг ч төгрөгөөр үнээ бууруулаагүй. Татварын албанаас авсан мэдээллийр шатахууны импортлогч компаниудын ашиг энэ хугацаанд гурав дахин нэмэгдсэн байх жишээтэй. Гэвч нөгөө талд нь төр их хэмжээгээр хохирчихсөн. Иххэмжээнийний лүүлэлтийн хийчихээр валютын ханш огцомысоод төгрөгийн худалдан авах чадвар огцом суларчихсан. Гэтэл үүнийгээ засахын тулд валютын интервенц хийчихсэн. Өнгөрсон хугацаанд нийт долоон тэрбум ам.долларын валютын интервенц хийсний уршигаар нөөцөө шавхчихсан байгаа юм. Үр дүнд нь зах зээлд маш олон эрдээлийг бий болгосон. Нийт илүүдэл мөнгөө буцааж татахын тулд Төв банкны үнэт цаас гаргасан ч түүнийхээ хүүд маш их зарлагас гаргасан. Үүнээс гадна своп, форвард хэлцүүдийг өнгөрсон хугацаанд арилжааны банкуудтай байгуулсан байдаг. Үүний алдагдал гэхэд 1.7 их наяд төгрөг байгаа. Уг нь своп, форвард хэлцүүэс Монголбанк алдагдал хүлээх үндэслэлгүй. Тийм болохоор тухайн үед ажиллаж байсан зарим сайдуудыг шалтуулна” хэмэн ярьжээ.

Дугаарын 60 мөр

Хоцрогдсон баярын “амтгүй цэс”-ээ больчихооч

Үргэлжлэл. Түрүүч нь I нүүрт

Хонхны баяр

Хонхны баарыг өглөв сургуулийн үүдэнд нэгдсэн журмаар нээлт хийж, захидал болоод уригдсан албаны хүмүүс үг хэлээд сурлага, урлаг, спортоороо тэргүүлсэн хүүхдүүдэд шагнал гардуулдаг. Дараа нь нээлттэй хичээлд орно. Ингээд аваа ээж, найзууд, багштайгаа, ангиараа гээд хэд хэдэн зураг татуулах нь энэ одрийн гол үйл явдал гэлтэй. Өглөөнөөс үд хүртэл иймэрхүү маягаар бужигнаж байгаад баярын цайллагадаа орохын тулд Зайсан толгой, Д.Сүхбаатарын талбай, Гандан гэдэг чиглэлээр замын түгжрэл үүсгэн сүр дуулиантай зорчино. Олон сургууль нэгэн зэрэг хонхны баяр хийж байвал төдий чинээ замын хөдөлгөөн түгжрэх нь ойлгомжтой. Уг нь хүүхдүүд Зайсан толгой, Д.Сүхбаатарын талбайн хаана юу байдгийг андахгүй мэнднэ. Гандангаар ч жилдээ 1-2 удаа орчиждог. Гэтэл хонхны баяраар заавал ийм чиглэлээр зорчихын хэрэг юн. Энэхүү маршурутаар ангиараа автобусанд сууж зорчоод, хамтдаа зоог барьсанаа хожим хойно нь хонхны баярын дурсамжтай үйл явлааар нэрлэдэг нэг ч төгсөгч байхгүй. Нэг ч шинэ зүйл байхгүй, ямар ч өөр мэдрэмж төрөөгүй зүйлийг хэн дурсах вэ дээ. “Би хонхны баяраараа автобусанд сууж Зайсан толгой орж зургаа авахуулсан. Тэгээд Д.Сүхбаатарын талбай, дараа нь Гандангаар орж хийморио сэргээж билээ” гээд хэн нэг нь дурсч суувал хүүхэд нохойн доог болохоос биш “Энэ хүн хонхны баяраа дурсамж дүүрэн тэмдэглэсэн юм байна шүү дээ” гэдэг сэтгэгдэл огтхон ч төрөхгүй. Хонхны баярыг хонцогдсон аргаар “амтгүй цэс”-ээр хачирлан тэмдэглэдэг учраас тэр. Тэгээд ямар ч шинэ орц үүгүй атал зарцуулах мөнгө нь жилээс жилд өсч хүүхэд, эцэг эхийг зөрчилдүүлдэг. Боломжтой айлын хүүхдүүдэд бол өнгө мөнгөгэй гайхуулах сайхан далим шалтаг. Бололцоогүй айлын хүүхдэд нүүрээ хийх ч газар олдохгүй гутамшигт өдөр болж хувирчээ, хонхны баяр.

харьяа лицейн төгсгэгчид ондор үнэтэй, тансаг зэрэглэлийн машины цуваа үүсгэсэн. Энэ нь олны нүдийг бүлтийлгэж, чихийг дэлдийлгэсэн үйл явдал болсон гэхээсээ илүүтэй “баян, ядуугийн ялгааг харууллаа” гэдэг дургүйцний нийгэмд төрүүлэв. Тэд үүнээс өөрөөр чухам яаж хонхны баяраа тэмдэглэж ямар дурсамжтай үлдсэнний мэдэхгүй. Гэхдээ сронхийн хөтөлбөр нь бусадтайгаа ижилхэн, магадгүй хувцас хунаар, гоёл чимэглэлдээ чамлахааргүй хэдэн төгрөг зарцуулсан болов уу. Хонхны баяраар далимдуулан цуглуулсан фондын мөнгө ихэвчлэн анги засвар, багшийн бэлэг, ууж идэхэд л зарцуулагддаг. Дээрээс нь хувцас хунаар, гоёл чимэглэл авна. Бусдын дор орохгүй гэсэндээ цаг зав гаргаж, мөнгө төгрөгөө зарцуулан байж авсан хувцас гоёлоо хэр удаан өмсч зүүдэг бол. Зарим охидын гоёл ганцхан удаа буюу хонхны баярын үдэшлэгт өмсөөд л шүүгээний буланд мартагдаж орхидог нь нууц биш. Хайран мөнгө, хайран цаг хугацаа. Бүтэн жил ярьж, хүсч мөрөөдөж байж тэмдэглэсэн хонхны баяр нь нэг иймэрхүү.

Хүн болгон ухаалж утастай, түүгээрээ хүссэн үедээ ямар ч зураг дараад угаалгадаг болсон онөө цагт аngиараа болон наиз нохөдтэйгээ зураг авахуулахын тулд хэт өндөр зардал гарган бүхэл бүтэн өдрийг зарцуулахын хэрэг юун. Аав ээж, ах дуу нартайгаа гээд гэр булийн зургийн тухайд Цагаан сар, наадам зэрэг монголчуудын хувьд нэг гэр бүл байтугай ураг төрлөөрөө цуглардаг баяр олон. Харин хонхны баяраараа нийгэмд тустай сайн үйлсийн аян, эсвэл юу сурсан мэдсэнээ жинхэнэ утгаар нь тайлагнасан шиг тайлагнаж, ёстой “бут аваад” өгдөг боловол ямар вэ.

баримт Монгол Улсын хувь заяаг хаашаа ч эргүүлж мэдэх учраас тоо баримт аль нэг улс төрийн хүчин, нам эвслээс үл хамааран бодиттойбайх ёстойгсанууллаа. Ингээд хуралдаанд оролцсон гишүүдийн олонхи дэмжиж эцэслэн баталлаа. Мөн энэ өдрийн хуралдаанаар хэлэлцэн Усан зам тээврийн тухай хуулийн төслийн эцсийн хэлэлцүүлгийг мөн гишүүдийн олонхи дэмжиж, баталлаа.

Улстөржиж ажиллах
аваас эгүүлэн татна
гэдгийг сануулъя

Эн угийг УИХ-ын олон гишүүд Элчин сайдуудад захиж байлаа. Өөрөөр хэлбэл, Монгол Улсын Ерөнхийлөгч Швейцарь, Франц, Герман улсад суух Элчин сайдуудыг эгүүлэн татаж нэр бүхий гурван хүн томилох, мөн Япон, АНУ, Канадад суух Элчин сайдуудыг томилох асуудлыг УИХ-тай зөвшлилжөөр оруулж ирсний дагуу томилогдох зургаан хүнээс гишүүд асуулт асууж, мөн санал хэлж байлаа. Тухайлбал, УИХ-ын гишүүн М.Оюунчимэг “Элчин сайдууд хэтэрхий хайнга ажилладаг. Зөвхөн гадаад өндөр дээд хэмжээний айлчлалыг өнгөрүүлэх гэж ажилладаг нь худлаа биш. Ер нь дипломат албаны нэр хүнд чухал шүү. Эхнээсээ жагсаал цуглаан хийж байна. Тиймээс иргэддээ хүрч ажиллаж, мөн эдийн засгийн том хэмжээний хөрөнгө оруулалт татах талаар хичээж ажиллаарай” гэв. УИХ-ын гишүүн Я.Санжмитав “Монгол Улсын гадаад паспорт өвөртөлсон хэн бүхэнд Элчин сайдын яам үүдээ нээдэг байх ёстой”-г санууллаа. Д.Сумьяабазар гишүүн

“Элчин сайдын яам утсаа авдаггүй гэх мэт хүнд суртал их байдаг. Өөр намын хүнтэй уулзахгүй гэх мэтээр улстөржсөн байдлаар асуудалд ханддаг шуу. Тийм зүйл гаргавал эгүүлж татна гэдгийг хатуу сануулья” гэв.

Үүний дараа Элчин сайдуудад нэр дэвшигчийг товч танилцууллаа. Швейцарь улсад суух Элчин сайд Л.Пүрэвсүрэн нь 1964 онд Говь-Алтай аймагт төрсөн. 1984-1989 онд Москвагийн Олон улсын харилцааны дээд сургуулийг төгссөн, Олон улсын харилцааны мэргэжилтэй. ХБНГУ, Шинэ Зеланд, АНУ-д мэргэжил дээшлүүлсэн, орос, англи, герман хэлний мэдлэгтэй. Онц бөгөөд бүрэн эрхт Элчин сайд дипломат цолтой, дипломатын албандаа 28 жил ажилласан байна. Франц улсад суух Элчин сайд А.Баттер нь 1965 онд Ховд аймагт төрсөн. 1989 онд Москвагийн Олон улсын харилцааны дээд сургууль, 1995 онд Францын Үндэсний удирдлагын их сургууль, 2001 онд Шинэ Зеландын Виктория их сургууль, 2010 онд Бельгийн Вант Улсын Брюссель хот дахь Европын Стратеги, олон улсын харилцааны төвд мэргэжил дээшлүүлсэн. Онц бөгөөд бүрэн эрхт Элчин сайд дипломат цолтой, дипломат албандаа 16 жил ажилласан аж. Герман улсад суух Элчин сайд Д.Ганбат 1962 онд Улаанбаатар хотод төрсөн. 1984 онд ЗХУ-д (хуучнаар) Уралын улсын их сургууль, 1987 онд МУИС-ийг төгсч, ХБНГУ, АНУ, Италид мэргэжил дээшлүүлсэн, орос, англи, герман хэлний мэдлэгтэй, төрийн албандаа 33 жил ажиллажээ. Япон улсад суух Элчин сайд Г.Тэнгэр 1974 онд Улаанбаатар хотод төрсөн. 1994 онд Токио хотын Гадаад хэлний сургууль, 1998 онд Япон

улсын Ёкохамагийн Үндэсний дээд сургууль, 2016 онд МУИС-ийн Нийгмийн ухааны сургуулийг төгссөн. Англи, япон хэлний мэдлэгтэй, төрийн албандаа есон жил, дипломат албанда нэг жил ажилласан байна. АНУ-д суух Элчин сайд ё. Отгонбаяр 1965 онд Улаанбаатар хотод төрсон. 1989 онд Москвагийн Олон улсын харилцааны дээд сургууль, 1995 онд БНЭУ-д Маркетинг менежментийн сургууль, 2000 онд ОХУ-д Дипломатын академийг төгссөн. Орос, англи, хинди, урду, франц хэлний мэдлэгтэй, “Тэргүүн шадар” дипломат цолтой, дипломат албанда 13 жил ажиллажээ. Канад улсад суух Элчин сайд Н. Чимгүүндарь 1983 онд Улаанбаатар хотод төрсон. 2006 онд Москвагийн Олон улсын харилцааны дээд сургууль, 2016 онд Францын Үндэсний удирдлагын их сургууль төгчч, Нидерландын Клингендейлийн их сургуульд олон улсын харилцааны чиглэлээр мэргэжил дээшлүүлсэн. Франц, орос, англи хэлний мэдлэгтэй, “Тэргүүн итгэмжийн” дипломат цолтой

Тэргүүн итгэмжит дипломат цолтой, дипломат албанц 11 жил ажилласан байна. Ингээд хүн тус бүрээр санал хураалт явуулахад хамгийн бага саналыг Л.Пүрэвсүрэн нэр дэвшигч авч, хамгийн ондөр буюу гишүүдийн 100 хувийн саналыг Ё.Огтонбаяр авсан юм. Зургаан нэр дэвшигчийг дэмжсэн УИХ-ын тогтоолыг Ерөнхийлогчид албан бичгээр илгээхээр тогтолоо. Хуралдааны төгсгөлд АН-ын гишүүн Ж.Батзандан үдээс хойшиж АН-ын УБХ-ны хурал хуралдаж, намын чухал асуудал хэлэлцэх учраас чуулганыг хойшлуулах хүсэлт гаргасан юм. Хоёр намын бүлэг зөвшүүлэлт хүрсэн учраас УИХ-ын дарга чуулганыг өнөөдрийн 10.00 цаг хуртэл хойшлууллаа.

ДЭЛХИЙ

"WannaCry" вирус нэг тэрбум ам.долларын хохирол учруулжээ

Саяхан гарсан "WannaCry" вирусийг ашиглаж, Windows ўйлдлийн системтэй компьютеруудыг онилон хийсэн оргон хүрээтэй кибер халдлагын улмаас учирсан хохирлын хэмжээ нэг тэрбум ам.доллараас давжээ. Энэ тухай McClatchy мэдээллийн алба Америкийн шинжээчдийн дүгнэлтийг иш татан мэдээлсэн байна. Мэдээлэлд дурдсаана, тавдугаар сарын 12-нд эхэлсэн кибер халдлагын улмаас долоо хоног хүрхгүй хугацаанд 150 гаруй орны 300 мянга орчим компьютер вирустэй. Цашид ч хакеруудын зүгээс ийм

халдлага хийн гэдгийт Америкийн мэргэжилтнүүд угүйсгэхгүй байгаа юм.

"KnowBe4" компанийн захирал Стю Сьюверманы хэлснээр "WannaCry" вирус тархсанас хойш дөрвөн өдорт учирсан хохирол нэг тэрбум ам.долларыг давжээ. Тухайн үед дэлхий даяарх томоохон компаниудын ўйлдвэрлэлээ бараг зогссон учир урьдчилсан тооцоолоход л дээрх тооны хохирлын хэмжээ гарч байгаа аж. Йийлдвэрлэлийн хэмжээ буурсан, байгууллагын ажил догодж, шүүхийн магадлан шинжилгээ

хийхэд тодорхой зардал гарсан, компанийн бизнесийн нэр хүндэд хохирол учирсан зөргэг гарз хохирлыг тэрбээр дурдсан байна. "Shadow Brokers" нууц изэрийн дор үйл ажиллагаагаа явуулдаг бүлэг хакерууд онд хакерын халдлага ўйлдэхэд ашиглах программ хангамжийг АНУ-ынҮндэсний аюултгүй байдлын агентлаг зохионос гэж хакерууд ярысан гээд. Мэргэжилтнүүдийн үзэж байгаагаар, уг программд хэд хэдэн удаа сайжруулалт хийсний дараа "WannaCry" вирус гарч иржээ. Тавдугаар

сарын 12-нд хакерууд вирусийн тусламжтайгаар дэлхий даяар халдлага ўйлдээн билээ. Вирусээр халдварлагдсан компьютеруудын түгжээг гаргахын тулд хакерууд 600 ам.долларыг "Байсой" гэдэг цахим монгөөр шилжүүлэхийн шаардаж, төлбөрийг хийгээгүй тохиолдолд компьютерын хатуу дискэнд байгаа мэдээлүүдийг бүгдийг нь устгана гэж заналхийлсэн байдал. Америкийн шинжээчдийн тооцоолсноор, хакерууд хохирогчдоос нийтдээ 116500 ам.доллар авсан аж.

Б.ДАВАА

Их Британийн Манчестер хотод байрлах "Манчестер Арене" концертын танхимдорон нутгийн цагаар энэ сарын 23-ны орой 21.33 цагийн үед томоохон хэмжээний дэлбэрэлт болсон. Тухайн үед залуу дуучин Арене Грандцэгийн аялан тогтолт болж байсан юм. Гэвч харамсалтай нь дэлбэрэлтийн улмаас 22 хун нас барж, 50 гаруй хүн шархдан эмнэлэгт хүргэдсэн байна. Дуучин бусгүйн хувьд ноцтой гэмтэж бэртээгүй ч, болсон явдалд харамсан гашуудаж буйгаа нийтгийн сүлжээгээр илэрхийлэн, мөн аялан тогтолтой цуцалж буйгаа мэдэгдсэн удаатай.

Тус террорист халдлагыг хэт даврагч "Палын улс" бүлэгээлийн гишүүн болх ливийн цагаач иргэн ўйлдсэн нь эдүгээ ил болоод байгаа юм. Халдлага ўйлдэгч амна золиослон байдалг. Одоогоор хэргийг хууль хяналтын байгууллага шалгаж байгаа.

МАНЧЕСТЕРЫН ХАЛДЛАГЫН НУУЦ МЭДЭЭЛЛИЙГ АНУ-Д ЗАДРУУЛСАН УУ

Тэгвэл тус хэргийн мөрдөн шалгалаитын талаарх нууц мэдээлэл АНУ-ын таалд алдагдсан тухай очигдөр орон нутгийн зарим хэвлэл дамжууллаа. Тодруулбал, очигдөр Манчестер хотын цагдаагийн газраас мэдээлэл хийж, хэргийн мөрдөн шалгалаатай холбоотой нууц мэдээллийг хэд хэдэн удаа задруулсан тохиолдолд гарсан тухай мэдээлжээ. Улмаар ийнхүү мэдээлэл нууц байдлаа алдах нь мөрдөн шалгах ажиллагаанд ноцтой хохирол

учруулж байгааг онцолж байна. "Би Би Си" агентлагийн мэдээлснээр тус улсын цагдаагийн байгууллага АНУ-ынхолбогдох албатай мэдээлэл солицох ажиллагаагаа зогсоосон аж.

Их Британийн Терроризмийн тэмцэх албаны төлөөлогч хэвлэлийн хурлын үеэр мөрдгүйдийн хамтын ажиллагаагаа дэлхий нийтийн аюулгүй байдал, итгэлцэл дээр үндэслэлдэг гэдгийг онцлоод "Тэрхүү итгэлцэл" нуран унасан тохиолдолд хамтын ажиллагаа ч догодж, бидний ажлын гол

хөшүүрэг болох хохирогч, гэрч, тэдний гэр буулийнхэнний итгэл алдарт болно" хэмжээжээ.

Мөн "Томоохон хэмжээний терроризмын эсрэг мөрдөн шалглалт хийх явцад нотлох баримт болох зүйлийг зөвшөөрөлгүйгээр нийтэд задруулсан тохиолдолд үр дагавар нь асар хор хохиролтой" гэдгийн онцолж байна.

"Би Би Си" агентлагийн тухайд их Британи АНУ-ын цагдаагийн холбогдох байгууллагатай мэдээлэл солицох үйл явцыг хориглосон гэдгийг мэдээлсэн.

Гэхдээ үүний шалтгаалыг АНУ-ын Тагнуулынхан тус террорист ажиллагаатай холбоотой зарим мэдээллийг задруулсантай холбоотой" гэж тайлбарлажээ.

Ногоотэйгүүр, цагдаагийнхан энэ хэрэгтэй холбогдуулан Манчестер хотын очроос хоёр эрэгтэй баривчилжээ. Өмнө нь нэг эмэгтэйг баривчилсан гэх мэдээлэл байсан ч, халдлагатай холбоотой гэх нотлох баримт олдоогүй учир суулласан аж. Хамгийн сүүлд авсан мэдээлээр нийтдээ найман хүн баривчлажад байна.

Пакистаны баруун өмнөд этгээдийн Балочистан мужийн нийслэл Күэттагаас өдрийн цагаар тухайн бүс нутагт ажиллаж байсан БНХАУ-ын хоёр иргэнийг хулгайлсан хэрэг гарчээ. Хэрэгтэй энэ сарын 24-ний өдрийн үд дундын үед гарсан байна. Күэттэй нь 50 тэрбум ам.долларын хөрөнгө оруулалтын төсөл хэрэгжүүлэхээр төловлож буй "Хятад-Пакистаны эдийн засгийн коридор байгуулах гол бүс нутагт багтдаг. Гэвч,

Пакистанаас салан тусгаарлахыг хүсдэг зэвсэгт бүлэгээ, хэт даврагч байгууллага террорист ажиллагаа явуулсаар байгаа бөгөөд энэ удаагийн хэргийн улмаас акоултгүй байдлаа чангатгаж эхэлжээ.

Албаны эх сурвалж "Франц пресс" агентлагт "БНХАУ-ын иргэн болох эрэгтэй, эмэгтэй хоёр хүн Күэттэй мужийн Жиннагас хулгайлалгасан" гэж яржээ. Тэднийг үл таних гурван этгээд улсын дугааргүй автомашинд хүчээр суулган авч явсан байна. Тухайн үед эмэгтэй нь зугтахыг оролдсон ч, гэмт этгээдүүд буу тулган сурдүүлсэж аж. Мөн тухайн хэргийг хараад, зогсоохыг оролдсон нэг хүн халдлагад ортсон байна.

Одоогоор нийслэл Исламбад хот дахь Хятадын Консулын газраас мэдэгдэл хийж, хулгайлалгасан хятад иргэдийн даруй суулхыг шаардажээ. Хохирогчид орон нутгийн хэлний сургуульд урду хэл сурч байжээ. Харин цагдаагийнхан тэднийг Хятад хэлний багш нар байсан тухай мэдээлсэн байдал.

ХӨӨТ-БИЧИГТИЙН ТӨМӨР ЗАМЫН АЖИЛ ИРЭХ САРД ЭХЛЭХ НЬ

Г.ГАНЧИМЭГ

Зам, тээврийн салбарт хэрэгжих буй бодлого, үйл ажиллагаагаа, томоохон төсөл хөтөлбөрүүдийн хэрэгжилт, үйл явцыг танилцуулсан иээлтгэй хаалгын өдөрөгөөнөнгөөн дэлгэгдэж өндөрлөлөө. Талбайн хойморт зассан аасарт "Монголын төмөр зам" компанийн төмөр зам танилцууллаа хийж байхыг сонирхсон юм. "Монголын төмөр зам" ТӨХХ нь төмөр замын салбарт улсын төсвийн болон гадаадын зээл, туслаамжийн хөрөнгөөр үүссэн өмчийг эзэмших, ашиглах, бизнесийн шударгаа өрсөлдөөнийг бий болгох, төмөр замын салбарт үндэсний компанийн бий болгох зорилгоор 2008 онд байгуулагдсан гэдгийг ушигчид маань санаж буй байх.

Хамгийн гол нь УИХ-ас 2010 онд "Төрөөс төмөр замын тээврийн талаар баримтлах бодлого"-ыг баталж, Монгол Улсад 5600 орчим км төмөр замын суурь бүтцийг гурван үе шаттай барихаар шийдсэн. Энэхүү ажлыг хэрэгжүүлэхийн

тулд Засгийн газрын 2012 оны 121 дүгээр тогтооолоор эхний нэг, хоёрдугаар үе шатанд барих төмөр замын суурь бүтцийг улсын эдийн засаг, нийгэмд онцгой ач холбогдолтой төмөр замын суурь бүтэц гэж үзж, хэрэгжүүлэх тусгай зөвшөөрлийг "Монголын төмөр зам"-д олгосон юм. Улмаар энэ ажил ямархуу төвшинд яаж явж буйг иргэд их сонирхдог. Одоогоор Тавантолгой-Гашуун-

сухайт чиглэлийн төмөр замаас Оюутолгойн салбар томөр зам, Шивээ хүрэн-Сэхэ чиглэлийн боомтын төмөр замын барьж дуусгаха, Зүүнгийн Хангийн чиглэлийн төмөр замын суурь уграталын ажил 52 хувийн гүйцэтгэлтэй явва аж. Харин бусад чиглэлийн төмөр замын техникийн зураг төсөл болон хээрийн судалгаа, урьдчилсан ТЭҮ-г хийж дуусчээ.

"Монголын төмөр зам"-ын гүйцэтгэх захирал Х.Хэрэлэн "Засгийн газрын 2016-2020 оны үйл ажиллагааны мөрийн хөтөлбөрт тусгагдсан Тавантолгой-Гашуунсухайт, Хөөт-Бичигт чиглэлийн төмөр замын ажлыг эхлэх толвлөгөөтэй" байгаагаа танилцуулав.

Мөн БНХАУ-ын Тяньжин замыг барьж ашиглалтад оруулах, Тавантолгой-Гашуун

газрыг 50 жилийн хугацаатай эзэмшиж, БНХАУ-ын талтай хамтарсан тээвэр ложистикийн төв байгуулахаар ажиллаж буй аж. Энэхүү төслийг хэрэгжүүлэх давуу эрхийг "Монголын төмөр зам"-д олгожээ. Тус төсөл дээр хамтран ажиллах сонирхол бүхий хувийн аж ахуйн нэгжүүдийг сонгох, хэлэлцээ хийх, төслийн техникийн дээвэрээний засгийн үндэслэл боловсруулах, хөрөнгө оруулалтыг шийдвэрлэхээр ажиллаж буй юм байна. Тус төсөл хэрэгжсэнээр Тяньжин бомтод Ази, Европыг

холбосон ложистикийн нэгдсэн систем бий болж, уул уурхай, хөдөө аж ахуйн бүтгээдэхүүний экспортлох, экспорт, импортын тээвэрлэлтийн хугацаа, зардлыг бууруулах, өргөн хэрэглээний импортын зарим хүнсний бүтээгдэхүүнүүдийг тогтвржкуулах, чөлөөт бусийн хөнгөлөлттэй орчинд дотоодын аж ахуйн нэгжүүдийг үйлдвэрлэл, бизнес эрхлэх нөхцөлийг бурдүүлэх зэрэгээрээ аж холбогдолтой юм.

"Монголын төмөр зам"-тай хамтран өөрийн эзэмшийн 245 ачааны вагон, долоон зутгүүртэйгээр ачаа тээврийн үйл ажиллагаа явуулж буй аж.

СПОРТ

FOOTBALL NEWS

“МАНЧЕСТЕР ЮНАЙТЕД” Европа лигт анх удаа түрүүлж, Аваргуудын лигийн эрхээ авлаа

Н.ПУНЦАГБОЛД

Нэр хүнд, цар хүрээгээрээ Аваргуудын лигийн дараа орох Европа лигийн финалын тогтолцоонд шөнийн Шведийн Стокгольм хотын “Френдс Арене” цэнгэлдэх хүрээлэнд боллоо. Европа лигийн финалд Английн алдарт “Манчестер Юнайтед” клуб Голландын “Аякс”-тай тулсан юм. Европа лигт түрүүлж байж ирэх жил Аваргуудын лигийн эрхээ авах байсан “Улаан чөтгөрүүд” даалгавраа амжилттай биелүүлж, орсолдгүйчөө 2:0-ээр буулгаж авсан юм. Ингэснээр ирэх жил Аваргуудын лигт Английн таван баг харах боломжтой боллоо. Тогтолтын 18 дахь минутад Пол Погба голдох, тооны харьцааг нээсэн. Улмаар 48 дахь минутад Мхитарян нэгийн нэмж, багийнхаа хожлыг баталгаажуулсан байна. Ийнхүү “Манчестер Юнайтед” Европа лигт анх удаагаа түрүүлж чадлаа.

Тэднийн хувьд премьер лигт дөнгөж зургадугаар байрт орсон. Лигийн топ зургаан багийн орсолдөөнд зургадугаар байрт орсон гэсэн уг. Тэгвэл Европалигт түрүүлснээр ирэх жил Аваргуудын лигт орх эрх авсан. Мөн энэ түрүү “Манчестер Юнайтед” клубт олон амжилтыг дагуулж авчирлаа. Өмнө нь тэд энэхүү тэмцээнд түрүүлж үзээгүй юм. Харин анх удаагаа түрүүлснээр Европын хэмжээнд гурван янзын цомыг бүгдийг нь авсан тав дахь баг болсон юм. Фөөрөөр хэлбэл, Аваргуудын лиг, Европа лиг болон Цомтой багуудын цомд түрүүлж чадсан тавхан багийн нэг боллоо. Өмнө нь “Байерн”, “Ювентус”, “Аякс”, “Челси” клубууд ийм амжилтыг үзүүлж байжээ. “Манчестер Юнайтед”-ын хувьд 1968, 1999, 2008 онд Аваргуудын лигт түрүүлж байсан бол 1991 онд Цомтой багуудын цомыг хүртэж байжээ.

Харин энэ жил Европа лигт хамгийн чухал түрүүтээ хүртэж, ирэх жил томчудтай тудаа нь. Английн премьерлигт дөрөвдүгээр байрт шалгарсан “Ливерпуль” урьдчилсан шатны тогтолцотод чадаа түрүүлж байжээ.

Моуриньо гурван өөр багийн хамтаар Европын цом хүртсэн гурав дахь дасгалжуулагч боллоо

“Манчестер Юнайтед”-ын тоглогчидоо гадна дасгалжуулагч Жозе Моуриньо Европа лигт багаа түрүүлснээр гурван өөр клубтэй Европын цом оржсан гурав дахь дасгалжуулагч болж чадлаа. Тэрбээр эмнэ нь Португалийн “Порто”, Италийн “Интер” клубын хамтаар

Аваргуудын лигт түрүүлж байсан юм. Харин энэ удаад “Манчестер Юнайтед”-тай

Европа лигт түрүүлээ. Өмнө нь энэ амжилтыг Рафаэль

Бенитес болон Удо Лагтек нар л үзүүлж байжээ. Европа

лигт түрүүлсний дараа Жозе Моуриньо “Маш хүнд улирлын ард гарлаа. Гэхдээ энэ улиралд бид маш сайн байсан. Бид премьер лигт топ дөрөвтэй багташи энэ замаар Аваргуудын лигийн эрхээ авахыг сонгосон. Одоо

“Манчестер Юнайтед” авч болох бүхий л цомыг авсан баг боллоо. Бид энэ цомыг авч чадна гэдэгтээ үргэлж итэлтийг байсан. Тиймээ ч бид бүгдээрээ баяртай байна.

“Аякс” хүчтэй орсолдснон үзүүлсэн ч бид хожиж чадлаа. Сүүдийн саруудад олон тоглогч борталт гэмтэлийн асуудалтай тулгарсан. Гэхдээ л бид гурван цомыг хүртээж Италийн Сери А лигийн аваргаар дөрвөн удаа тодорсон. Мон

Суперкомандхөөр удаа түрүүлснэй бол Английн дээд Английн цомын тэмцээнд түрүүлжин хээд байсан юм.

“Манчестер Юнайтед” авч болох бүхий л цомыг авсан баг боллоо. Бид энэ цомыг авч чадна гэдэгтээ үргэлж итэлтийг байсан. Тиймээ ч бид бүгдээрээ баяртай байна. “Аякс” хүчтэй орсолдснон үзүүлсэн ч бид хожиж чадлаа. Сүүдийн саруудад олон тоглогч борталт гэмтэлийн асуудалтай тулгарсан. Гэхдээ л бид гурван цомыг хүртээж Италийн Сери А лигийн аваргаар дөрвөн удаа тодорсон. Мон

Италийн цомд болон

Суперкомандхөөр удаа түрүүлснэй бол Английн дээд Английн цомын тэмцээнд түрүүлжин хээд байсан юм.

Суперкомандхөөр удаа түрүүлснэй бол Английн дээд Английн цомын тэмцээнд түрүүлжин хээд байсан юм.

Суперкомандхөөр удаа түрүүлснэй бол Английн дээд Английн цомын тэмцээнд түрүүлжин хээд байсан юм.

Суперкомандхөөр удаа түрүүлснэй бол Английн дээд Английн цомын тэмцээнд түрүүлжин хээд байсан юм.

Суперкомандхөөр удаа түрүүлснэй бол Английн дээд Английн цомын тэмцээнд түрүүлжин хээд байсан юм.

Суперкомандхөөр удаа түрүүлснэй бол Английн дээд Английн цомын тэмцээнд түрүүлжин хээд байсан юм.

Суперкомандхөөр удаа түрүүлснэй бол Английн дээд Английн цомын тэмцээнд түрүүлжин хээд байсан юм.

Суперкомандхөөр удаа түрүүлснэй бол Английн дээд Английн цомын тэмцээнд түрүүлжин хээд байсан юм.

Суперкомандхөөр удаа түрүүлснэй бол Английн дээд Английн цомын тэмцээнд түрүүлжин хээд байсан юм.

Суперкомандхөөр удаа түрүүлснэй бол Английн дээд Английн цомын тэмцээнд түрүүлжин хээд байсан юм.

Суперкомандхөөр удаа түрүүлснэй бол Английн дээд Английн цомын тэмцээнд түрүүлжин хээд байсан юм.

Суперкомандхөөр удаа түрүүлснэй бол Английн дээд Английн цомын тэмцээнд түрүүлжин хээд байсан юм.

Суперкомандхөөр удаа түрүүлснэй бол Английн дээд Английн цомын тэмцээнд түрүүлжин хээд байсан юм.

Суперкомандхөөр удаа түрүүлснэй бол Английн дээд Английн цомын тэмцээнд түрүүлжин хээд байсан юм.

Суперкомандхөөр удаа түрүүлснэй бол Английн дээд Английн цомын тэмцээнд түрүүлжин хээд байсан юм.

Суперкомандхөөр удаа түрүүлснэй бол Английн дээд Английн цомын тэмцээнд түрүүлжин хээд байсан юм.

Суперкомандхөөр удаа түрүүлснэй бол Английн дээд Английн цомын тэмцээнд түрүүлжин хээд байсан юм.

Суперкомандхөөр удаа түрүүлснэй бол Английн дээд Английн цомын тэмцээнд түрүүлжин хээд байсан юм.

Суперкомандхөөр удаа түрүүлснэй бол Английн дээд Английн цомын тэмцээнд түрүүлжин хээд байсан юм.

Суперкомандхөөр удаа түрүүлснэй бол Английн дээд Английн цомын тэмцээнд түрүүлжин хээд байсан юм.

Суперкомандхөөр удаа түрүүлснэй бол Английн дээд Английн цомын тэмцээнд түрүүлжин хээд байсан юм.

Суперкомандхөөр удаа түрүүлснэй бол Английн дээд Английн цомын тэмцээнд түрүүлжин хээд байсан юм.

Суперкомандхөөр удаа түрүүлснэй бол Английн дээд Английн цомын тэмцээнд түрүүлжин хээд байсан юм.

Суперкомандхөөр удаа түрүүлснэй бол Английн дээд Английн цомын тэмцээнд түрүүлжин хээд байсан юм.

Суперкомандхөөр удаа түрүүлснэй бол Английн дээд Английн цомын тэмцээнд түрүүлжин хээд байсан юм.

Суперкомандхөөр удаа түрүүлснэй бол Английн дээд Английн цомын тэмцээнд түрүүлжин хээд байсан юм.

Суперкомандхөөр удаа түрүүлснэй бол Английн дээд Английн цомын тэмцээнд түрүүлжин хээд байсан юм.

Суперкомандхөөр удаа түрүүлснэй бол Английн дээд Английн цомын тэмцээнд түрүүлжин хээд байсан юм.

Суперкомандхөөр удаа түрүүлснэй бол Английн дээд Английн цомын тэмцээнд түрүүлжин хээд байсан юм.

Суперкомандхөөр удаа түрүүлснэй бол Английн дээд Английн цомын тэмцээнд түрүүлжин хээд байсан юм.

Суперкомандхөөр удаа түрүүлснэй бол Английн дээд Английн цомын тэмцээнд түрүүлжин хээд байсан юм.

Суперкомандхөөр удаа түрүүлснэй бол Английн дээд Английн цомын тэмцээнд түрүүлжин хээд байсан юм.

Суперкомандхөөр удаа түрүүлснэй бол Английн дээд Английн цомын тэмцээнд түрүүлжин хээд байсан юм.

Суперкомандхөөр удаа түрүүлснэй бол Английн дээд Английн цомын тэмцээнд түрүүлжин хээд байсан юм.

Суперкомандхөөр удаа түрүүлснэй бол Английн дээд Английн цомын тэмцээнд түрүүлжин хээд байсан юм.

Суперкомандхөөр удаа түрүүлснэй бол Английн дээд Английн цомын тэмцээнд түрүүлжин хээд байсан юм.

Суперкомандхөөр удаа түрүүлснэй бол Английн дээд Английн цомын тэмцээнд түрүүлжин хээд байсан юм.

Суперкомандхөөр удаа түрүүлснэй бол Английн дээд Английн цомын тэмцээнд түрүүлжин хээд байсан юм.

Суперкомандхөөр удаа түрүүлснэй бол Английн дээд Английн цомын тэмцээнд түрүүлжин хээд байсан юм.

Суперкомандхөөр удаа түрүүлснэй бол Английн дээд Английн цомын тэмцээнд түрүүлжин хээд байсан юм.

Суперкомандхөөр удаа түрүүлснэй бол Английн дээд Английн цомын тэмцээнд түрүүлжин хээд байсан юм.

Суперкомандхөөр удаа түрүүлснэй бол Английн дээд Английн цомын тэмцээнд түрүүлжин хээд байсан юм.

Суперкомандхөөр удаа түрүүлснэй бол Английн дээд Английн цомын тэмцээнд түрүүлжин хээд байсан юм.

Суперкомандхөөр удаа түрүүлснэй бол Английн дээд Английн цомын тэмцээнд түрүүлжин хээд байсан юм.

Суперкомандхөөр удаа түрүүлснэй бол Английн дээд Английн цомын тэмцээнд түрүүлжин хээд байсан юм.

Суперкомандхөөр удаа түрүүлснэй бол Английн дээд Английн цомын тэмцээнд түрүүлжин хээд байсан юм.

Суперкомандхөөр удаа түрүүлснэй бол Английн дээд Английн цомын тэмцээнд түрүүлжин хээд байсан юм.

Суперкомандхөөр удаа түрүүлснэй бол Английн дээд Английн цомын тэмцээнд түрүүлжин хээд байсан юм.

Суперкомандхөөр удаа түрүүлснэй бол Английн дээд Английн цомын тэмцээнд түрүүлжин хээд байсан юм.

Суперкомандхөөр у

СПОРТ

ЖУДО

ЖУДО БӨХИЙН АЗИЙН АВАРГА ШАЛГАРУУЛАХ ТЭМЦЭЭН ӨНӨӨДӨР ЭХЭЛНЭ

Н.БОЛД

Жудо бөхийн наасанд хүрэгчдийн Азиин аварга шалгаруулах тэмцэн өнөөдөр Хонгконгд эхлэх учиртай. Энэ удаагийн Азиин аваргад 28 орны эрэгтэй 141, эмэгтэй 101, нийт 242 тамирчин оролцохор мэдүүлгээ өгөөд байгаа аж. Харин манайхаас эрэгтэй ес, эмэгтэй найм, нийт 17 жудоч оролцох ажээ. Азиин аваргын хэсгийн барилдаан өглөө 09:00 цагаас эхлийн. Харин финальн барилдаан 16:00 цагт эхлэх бөгөөд МҮОНТ, ЕТВ, SPS телевиз шууд дамжуулан үзүүлэх юм байна. Энэ жилийн Азиин аваргад оролцох манай жудогийн шигшээ багтшинэ залуу тамирчид цөөнгүй багтаж байгаагаараа онцлог Тухайлбал, 60 кг-ын жинд Ж.Амарболд, Г.Хэрлэн явж байгаа бол 90 кг-д Г.Алтанбагана орсөлдөнө. Бас нэг шинэ мэдээ байгаа нь 90 кг-ын жинд Абу Дабигийн "Их дуулга" тэмцэнд түрүүлж, Рио-2016 Олимпийн наадамд тавдугаар байрт шалгарч явсан Л.Отгонбаатар -100 руу өгссөн.

МЭДЭЭ МЭДЭЭЛЭЛ

Мон манай эрэгтэй багтамирчид 81, -100 кг-д хоёр хоёр бөх илгээсэн нь тун сонирхол татаж байна. Эмэгтэйчүүдийн хувьд 52 кг-д Ч.Азязаа, Л.Сосорбарам гэсэн хоёр залуу тамирчин орсөлдөхөөр болсон. Мөн 63 кг-д Б.Ганхайч, 70-д Б.Хулан гэсэн шинэ залуу тамирчид

оролцохор болсон юм. 2016 оны жудо бөхийн ААШ тэмцэн дөрөвдүгээр сарын дундуур болж, манай бөхчүүд 11 медаль хүртсэн гайхалтай амжилтгэв узүүлж байлаа. Тухайлбал, эрэгтэйчүүдээс 66-д Д.Алтансүх, 81-д Н.Дагвасүрэн, -100-д Н.Түвшинбаяр, эмэгтэйчүүдээс Д.Сумьяа алтавчид залуу тамирчид

тоогоор Японтой эн зэрэгцээн. Багийн дүнгээр Японы араас хоёрдугаар байрт шалгарч байлаа. Монгол медалийн тоогоор ард нь орчихсон болохоос М.Уранцэцэг алт авчихсан бол багийн дүнгээр түрүүлэх ч боломжтой байсан. Гэвч М.Уранцэцэг Казахстаны нэрийн омноос барилдсан Г.Отгонцэцэгт ялгадсанаар боломжко алдаж байсан билээ. Тэгвэл энэ жил ч гэсэн ондор амжилт узүүлж боломж байгаа. Мөн 48 кг-д М.Уранцэцэг, Г.Отгонцэцэгт нарын хооронд тэмцэл өрнөж магадгүй. Мөн Япон, Солонгосын бөхчүүдийг ч мартаж болохгүй юм.

Чөлөөтийн тамирчид Японд Олимпийн бэлтгэл хийнэ

Нийслэлийн Засаг дарга бөгөөд Улаанбаатар хотын захирагч С.Батболдын урилгаар айлчилж байгаа Япон Улсын "Мияконою" хотын дарга Икэда Такахиса тэргүүтэй төлөөлгүйчид очигдor УИХ-ын дарга М.Энхболдод бараалхлаа. Уулзалтын үеэр Ноён Икэда

Такахиса УИХ-ын даргыг хүлээн авч уузыж буйд талархлаа илэрхийллээ. Тэрбээр "Токио 2020" олимпийг угтан өргөн хүрээнд ижлуулж дэгджайнаа. Энэхүү эндманай "Мияконою" хотод Монголын чөлөөт бөхийн шилдэг тамирчыдыг урьж, бэлтгэл сургуулитгэвшийн болсон. Энэ ажлыг ирэх жилийн хоёрдугаар сард зохион байгуулахаар төлөвлөж байгаагаа дуулгалаа. 2019 онд хотууд наирмадлын харищаа тогтоосны 20 жилийн ойгоо тэмдэглэх бөгөөд энэ ойн байрт УИХ-ын дарга М.Энхболдыг урьсан байна.

Ники Хейден эрхтний донор болно

Зам тээврийн ослоор нас барсан 2006 оны MotoGP ангилын тойрог замын мотоциклын уралдааны дэлхийн аварга Ники Хейден өөрийн эд эрхтэнүүдийг хэрэгтэй хүмүүст нь өгөхийг гэрээсэлжээ. Энэ тухай Италийн "Askanews" цахим хуудасанд бичсэн байна.

Америкийн тамирчии тавдугаар сарын 17-нд Италийн Римини хотод дутгуй унаж яваад автомашинд дайруулжээ. 35 настай тамирчин толгой, цээжин биендээ хүнд гэмтэл авч эмнэлэгт хүргэгдсэн бөгөөд түүний бисийн байдал нь маш хүнд байжээ. Тэрбээр даваа гарагаа барсан байна. Н.Хэйденийн гэр бүлийнээн эрхтэний донор болоход шаардлагадаа баримт бичгүүдийг бүрдүүлэхийг зөвшөөрчээ. Н.Хэйден 2003-2005 онд MotoGP ангилын уралдаанд оролцож байв. 2006 онд тэрбээр Honda багийн бүрэлдэхүүнд дэлхийн аварга болж байсан ба 2016 оноос хойш "Superbike" ангилалд уралдаан болжээ.

GreenCity
Албан ёсны дистрибутор

Цейлон байхуу цайны гайхамшигт амтыг бөөрөлзгөнө болон нэрс жимстэй хослуулсан төгс цай

Пирамид савалгаатай цайны давуу тал:

- Цайны навчны ашигтай чанарыг бүрэн хадгалдаг
- Төрөл бүрийн хатаасан жимс болон ургамал агуулдаг
- Силкен материалыар хийгдсэн уут нь цайны амтыг илүү тодотгодог

